Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. Cristina Panfil)
Dosarul nr. 3a-2678/25 (2-24061354-02-3a-22082025)

D E C I Z I E

29 aprilie 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

Completul de Contencios Administrativ în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Sîrbu Victoria
Judecătorii Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei
Grefier Papuc Daniela

examinând în ședință de judecată publică, cererea de apel depusă de către SRL „Ceeportex-Nord" împotriva hotărârii judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 20 martie 2025, emisă în cauza, la acțiunea în contencios administrativ înaintată de către SRL „Ceeportex-Nord" împotriva Biroului Vamal Centru, Serviciului Vamal al RM, cu privire la anularea actului administrativ,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

La 6 iunie 2024 SRL „Ceeportex-Nord" s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil.

În motivarea acțiunii, reclamanta SRL „Ceeportex-Nord" a indicat că, la 15 martie 2024, a înaintat Serviciului Vamal cererea prealabilă nr. *****, prin care a solicitat anularea actului de inspecție aferent declarației vamale nr. ***** din 20 februarie 2024, în partea privind neacceptarea valorii în vamă declarate potrivit metodei nr. 1 de determinare a valorii în vamă, bazată pe valoarea de tranzacție, respectiv pe prețul efectiv plătit sau de plătit. A menționat că, prin răspunsul Serviciului Vamal nr. ***** din 23 mai 2024, cererea prealabilă a fost respinsă, reclamanta apreciind că autoritatea a examinat superficial solicitarea și a formulat argumente declarative, insuficiente pentru menținerea actului administrativ contestat, motiv pentru care a depus prezenta acțiune.

Referitor la fondul litigiului, reclamanta a precizat că, la 20 februarie 2024 a depus declarația vamală nr. *****, iar Biroul Vamal Centru a refuzat acceptarea valorii în vamă declarate potrivit metodei valorii de tranzacție. În opinia sa, la adoptarea acestei soluții funcționarii vamali au încălcat dreptul la replică garantat de art. 15 alin. (8) din Codul vamal, precum și prevederile pct. 3 lit. b) și pct. 953 din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023.

A susținut că, înainte de adoptarea unei decizii nefavorabile privind neacceptarea prețului declarat, declarantului trebuiau să îi fie comunicate motivele avute în vedere și să îi fie acordată posibilitatea de a prezenta explicații și acte justificative.

În continuare, reclamanta a invocat că Biroul Vamal Centru a întemeiat neacceptarea valorii declarate pe pct. 95/8 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92/2023, făcând referire la o decizie anterioară, din 12 februarie 2024, privind același tip de marfă, importat de la același exportator și în condiții comerciale similare. Reclamanta a susținut însă că, chiar și în asemenea împrejurări, autoritatea vamală era obligată să îi acorde dreptul la replică, ceea ce nu s-a realizat. În consecință, a apreciat că lipsirea sa de acest drept reprezintă un viciu deosebit de grav al actului administrativ, susceptibil să atragă nulitatea acestuia în sensul art. 141 alin. (1) din Codul administrativ.

Totodată, a menționat că nerespectarea dreptului la replică ar fi fost însoțită și de încălcarea regulilor privind termenul de verificare a declarației vamale prevăzute la art. 181 alin. (5) lit. a) din Codul vamal. A făcut trimitere și la Circulara Serviciului Vamal nr. *****din 26 aprilie 2024, prin care birourilor vamale li s-ar fi atras atenția asupra necesității respectării dreptului la replică prevăzut de art. 15 alin. (8) din Codul vamal. În același context, reclamanta a susținut că situația sa nu se încadra în excepțiile de la exercitarea dreptului la replică prevăzute de art. 19 din Codul vamal.

Subsecvent, reclamanta a contestat modul în care autoritatea vamală a aplicat pct. 95/8 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92/2023. A invocat art. 426 din Codul vamal și a menționat că atât Codul vamal, cât și Regulamentul de punere în aplicare a acestuia au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2024. Din această perspectivă, a susținut că pct. 95/8 putea fi aplicat doar situațiilor și deciziilor emise sub imperiul noului cadru normativ. În opinia sa, Biroul Vamal Centru a valorificat nelegal decizii adoptate în baza Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, act normativ abrogat la 1 ianuarie 2024. Invocând art. 65 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, reclamanta a susținut că deciziile emise în temeiul vechiului regulament nu puteau servi drept suport pentru aplicarea pct. 958 din noul Regulament.

Cu privire la valoarea în vamă declarată, reclamanta a afirmat că refuzul acceptării metodei bazate pe valoarea de tranzacție este ilegal și nemotivat, întrucât documentele aferente importului confirmau prețul efectiv plătit sau de plătit. În acest sens, a făcut trimitere la contractul de vânzare-cumpărare nr. ***** din 1 februarie 2024, la facturile comerciale, price-list, packing-list, factura pentru cheltuielile de transport, certificatul de dezinfecție, actul de verificare dintre exportator și SRL „Ceeportex-Nord”, precum și la ordinele de plată în valută străină. A evidențiat că datele privind contractul, mărfurile, cantitățile și prețurile se regăseau concordant în aceste documente, ceea ce, în opinia sa, confirma existența unei legături între contract, invoice și price-list și, implicit, valoarea de tranzacție declarată.

Consecvent, reclamanta a susținut că toate actele necesare pentru confirmarea valorii în vamă au fost prezentate Biroului Vamal Centru și anexate inclusiv la cererea prealabilă, însă autoritatea a refuzat validarea declarației potrivit metodei declarate, fără a expune motive suficiente. În acest context, a invocat art. 8 lit. a) din Legea nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal, potrivit căruia Serviciul Vamal trebuie să asigure respectarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor în cadrul activității vamale.

Reclamanta a mai invocat pct. 95 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92/2023, potrivit căruia „îndoielile întemeiate" pot rezulta din neconcordanțe sau nereguli identificate în documentele ori informațiile prezentate sau din identificarea unor riscuri gestionate de Serviciul Vamal. A susținut că, în speță, autoritatea nu a identificat concret nereguli în actele prezentate și nici nu a indicat riscuri individualizate și motivate care să justifice neacceptarea valorii de tranzacție. Deasemenea, a invocat art. 85 din Codul vamal, arătând că factura comercială sau invoice-ul constituie document justificativ privind valoarea de tranzacție, iar în speță descrierea mărfurilor și condițiile tranzacției erau confirmate suplimentar prin price-list și packing-list.

În continuare, reclamanta a criticat motivarea actului de inspecție, invocând art. 118 alin. (1)-(3) din Codul administrativ.

Totodată, reclamanta a contestat valorile până la care Biroul Vamal Centru a majorat valoarea în vamă, susținând că din actul de inspecție nu rezultă sursa și modalitatea de determinare a acestora. În acest sens, a invocat art. 81 alin. (1) din Codul vamal, potrivit căruia, la determinarea valorii în vamă prin raportare la mărfuri identice sau similare, trebuie utilizată valoarea de tranzacție a unor mărfuri vândute la același nivel comercial și în cantități aproximativ egale. Reclamanta a afirmat că eventualele valori identificate în SIAW sau într-un alt sistem informațional al Serviciului Vamal nu puteau fi utilizate în lipsa verificării cantităților și condițiilor comerciale relevante și a precizării metodei de determinare a valorii în vamă înscrise în baza de date.

De asemenea, a indicat că actul de inspecție nu explică procedura, mecanismul ori informațiile în baza cărora autoritatea a stabilit valorile de 65 lei/bucată, 72,25 lei/kg și 80 lei/kg. În opinia sa, această omisiune contravine art. 119 alin. (1) din Codul administrativ, potrivit căruia conținutul actului administrativ individual trebuie să fie suficient de cert. A susținut că nici ulterior nu i-au fost comunicate informațiile care au justificat majorarea valorii și nici datele concrete din baza de date utilizată de autoritatea vamală.

În final, reclamanta a susținut că refuzul de validare a declarației vamale potrivit valorii de tranzacție declarate și solicitarea unor acte suplimentare, în condițiile în care documentele prezentate ar fi confirmat valoarea declarată, au determinat încălcarea drepturilor sale.

Prin urmare, a solicitat anularea actului de inspecție aferent declarației vamale nr. ***** din 20 februarie 2024, în partea privind neacceptarea valorii în vamă stabilite în baza metodei valorii de tranzacție, precum și restituirea drepturilor de import achitate suplimentar în sumă de 26 102,28 lei.

La 9 iulie 2024, Biroul Vamal Centru al Serviciului Vamal a depus referință asupra pretențiilor formulate de reclamant, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fund neîntemeiată. (f.d.29-34).

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 martie 2025, s-a respins acțiunea în contencios administrativ depusă de SRL „Ceeportex-Nord" împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil - actul de inspecție aferent declarației vamale nr. ***** din 20 februarie 2024, privind neacceptarea valorii în vamă a mărfurilor declarate în baza metodei de determinare a valorii în vamă bazată pe valoarea tranzacției, cu restituirea dreptului de import achitate suplimentar, în sumă de 26 102,28 lei, ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 17 aprilie 2025, SRL „Ceeportex-Nord", prin intermediul avocatului Vitalie Toma, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 martie 2025. (f.d.62).

Termenul de declarare a apelului:

Potrivit art. 232 alin. (1)-(2) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la 20 martie 2025, iar apelul nemotivat a fost declarat la 17 aprilie 2025.

Hotărârea motivată a fost expediată părților în proces la 15 august 2025, iar apelul motivat a fost depus la 12 septembrie 2025. Prin urmare, Colegiul constată că atât apelul nemotivat, cât și cel motivat au fost depuse în interiorul termenului legal.

Argumentele participanților la proces:

În motivarea cererii de apel, apelantul a invocat aceleași argumente expuse în acțiune.

Accentuază în apel că, Biroul Vamal Centru a emis decizia cu caracter definitiv de neacceptare a valorii în vamă, fără a respecta dreptul operatorului economic la replică, încălcând astfel prevederile art. 15 alin. (8) Cod vamal. Numai după expirarea acestui termen autoritatea vamală poate adopta decizia, în cel mult 20 de zile, invocînd că aceeași obligație rezultă și din pct. 3 lit. b) din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023, potrivit căruia decizia emisă trebuie să conțină perioada în care persoana vizată își poate exercita dreptul la replică de la data primirii comunicării.

Apelanta a susținut că în speță, Biroul Vamal Centru a omis în totalitate această etapă procedurală obligatorie, lipsind în mod abuziv și ilegal SRL „Ceeportex-Nord" de posibilitatea de a-și expune poziția și de a prezenta documentele justificative înainte de emiterea deciziei nefavorabile.

Totodată, apelanta a invocat că această omisiune a atras și încălcarea prevederilor art. 181 alin. (5) lit. a) din Codul vamal, potrivit cărora termenul de verificare a declarației vamale nu include perioada acordată pentru exercitarea dreptului la replică.

În susținerea acestei interpretări, apelanta a făcut trimitere și la Circulara Serviciului Vamal nr. *****din 26 aprilie 2024, prin care toate birourile vamale au fost atenționate asupra obligației de a respecta cu strictețe prevederile art. 15 alin. (8) din Codul vamal, ceea ce confirmă caracterul esențial al acestei garanții procedurale.

Prin urmare, apelanta a apreciat că emiterea actului de inspecție fără acordarea dreptului la replică constituie un viciu procedural grav, de natură să atragă nelegalitatea și anularea actului administrativ prin care a fost respinsă valoarea în vamă declarată în baza metodei valorii de tranzacție.

Apelanta a mai susținut că refuzul autorității vamale de a accepta valoarea în vamă bazată pe valoarea tranzacției este nelegal și neîntemeiat, întrucât toate documentele tranzacției confirmă fără echivoc prețul efectiv plătit pentru mărfurile importate. În acest sens, a invocat contractul de vânzare-cumpărare nr. 10/2024 din 30 ianuarie 2024, invoice-ul nr. 7135 din 17 aprilie 2024, price-list-ul, contractul de transport, certificatul de dezinfecție, certificatele de calitate, packing list-ul și actul de verificare dintre cumpărător și exportator, subliniind că toate aceste înscrisuri sunt concordante și confirmă valoarea declarată. Totodată, a arătat că prețurile din price-list coincid cu cele din invoice și că Serviciul Vamal nu a explicat motivele pentru care a înlăturat aceste documente, or autoritatea publică a refuzat să valideze declarația vamală cu metoda declarată de către SRL „Ceeportex-Nord”, invocând unele motive neargumentate și care nu pot duce la neacceptarea valorii în vamă a mărfurilor declarate, acțiune/inacțiune ce duce la încălcarea drepturilor SRL „Ceeportex-Nord”, contrar prevederilor art. 8 lit. a) din Legea cu privire la Serviciul Vamal nr. 302 din 21 decembrie 2017.

În context, a reiterat că, argumentele neîntemeiate, ilegale ale funcționarilor vamali din cadrul Biroului Vamal Centru vin în contradicție cu prevederile art. 118 din Codul administrativ, criticând hotărârea instanței de fond pentru faptul că nu a analizat caracterul formal și incomplet al motivării actului administrativ, nu a verificat legalitatea exercitării dreptului discreționar de către autoritatea vamală și nu a examinat dacă aceasta și-a exercitat competențele cu bună-credință și în limitele scopului legal, conform art. 137 din Codul administrativ. Potrivit apelantei, Biroul Vamal Centru a aplicat în mod arbitrar valori majorate și a refuzat validarea valorii declarate fără o justificare legală și factuală suficientă.

În concluzie, apelanta a susținut că hotărârea instanței de fond este nelegală și netemeinică, întrucât aceasta a omis să analizeze încălcarea dreptului la replică, inexistența unor îndoieli întemeiate privind valoarea declarată, caracterul suficient al documentelor prezentate, lipsa motivării actului administrativ și modul nelegal de exercitare a dreptului discreționar de către Serviciul Vamal, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și admiterea integrală a acțiunii.

La 24 martie 2026, Serviciul Vamal a depus referință aferentă cererii de apel, prin care a solicitat respingerea acesteia și menținerea hotărârii primei instanțe.

Reprezentantul apelantului SRL „Ceeportex-Nord”, avocatul Vitalie Toma, în ședința de judecată nu s-a prezentat, dar la 27 aprilie 2026, a parvenit cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa acestuia. În temeiul dispozițiilor art. 239 alin. (2) din Codul administrativ, instanța a admis cererea și a dispus examinarea cauzei în lipsa reprezentantului apelantului SRL „Ceeportex-Nord”, avocatul Vitalie Toma, având în vedere faptul că procedura de citare legală a fost respectată.

Reprezentantul intimatului Serviciul Vamal, Lungu Cristina, în ședința de judecată a pledat pentru respingerea apelului și menținerea hotărârii primei instanțe.

Aprecierea instanței de apel:

Potrivit art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

Conform art. 194 alin. (1) din Codul administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

În conformitate cu prevederile art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art. 219 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, analizând temeinicia și legalitatea hotărârii instanței de fond, constată că aceasta este întemeiată, motiv pentru care apelul urmează a fi respins, din raționamentele ce urmează.

Admisibilitatea acțiunii:

În conformitate cu art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) - (2) din Codul administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel. Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terții, ale căror drepturi sânt afectate de actul administrativ individual, nu sânt destinatarii acestuia.

Potrivit art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În conformitate cu art. 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare);

În speță, Colegiul reține că, obiect al examinării prezentei cauze îl constituie anularea actului de inspecție aferent declarației vamale nr. ***** din 20 februarie 2024, în partea privind neacceptarea valorii în vamă stabilite în baza metodei valorii de tranzacție, precum și restituirea drepturilor de import achitate suplimentar în sumă de 26 102,28 lei.

În aceste condiții, acțiunea formulată, se circumscrie tipului de acțiune în contestare, prevăzut de art. 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ.

Respectiv, în privința primei condiții de admisibilitate se constată că actele contestate sunt acte administrative individuale defavorabile în accepțiunea art. 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, prin urmare sunt susceptibile controlului judecătoresc în ordinea contenciosului administrativ.

Totodată, în temeiul dispozițiile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) din Codul administrativ referitoare la competența materială și teritorială a instanțelor în materie de contencios administrativ, se constată că acțiunea introdusă de reclamant a fost înaintată

instanței competente, fiind respectate cerințele privind competența jurisdicțională atât sub aspect material, cât și teritorial.

Conform art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În temeiul art. 39 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Potrivit art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Completul de judecată reține că reclamantul este destinatarul actului administrativ contestat și, prin acțiunea formulată, urmărește protecția unui drept propriu susceptibil de a fi vătămat prin activitatea administrativă a autorității.

Prin urmare, condiția privind revendicarea unui drept legitim, necesară admisibilității acțiunii în contencios administrativ, este întrunită, iar reclamantul beneficiază de control judecătoresc asupra activității administrative contestate.

În acord cu art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

Conform art. 209 alin. (1) Codul administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Actele cauzei atestă că la 15 martie 2024 a fost înaintată cerere prealabilă, prin care s-a solicitat anularea actul de inspecție aferent declarației vamale nr. ***** din 20.02.2024, iar prin răspunsul din 23 mai 2024 Serviciul Vamal a respins cererea prealabilă.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ privind anularea actul de inspecție aferent declarației vamale nr. ***** din 20 februarie 2024 a fost înaintată la 6 iunie 2024, fapt care denotă respectarea termenului de înaintare a acțiunii de către reclamanta SRL ”Ceeportex-Nord”.

Analizând dispozițiile legale aplicabile și circumstanțele concrete ale cauzei, Completul judiciar constată că reclamanta are calitatea de persoană legitimă pentru a sesiza instanța de contencios administrativ, a respectat procedura și termenul de depunere a acțiunii, iar obiectul cererii nu se încadrează în situațiile exceptate de la controlul judiciar.

În aceste condiții, nu se identifică motive de inadmisibilitate a acțiunii, iar instanța de fond a apreciat corect că sunt întrunite condițiile pentru admiterea acesteia.

Raționamentele asupra fondului acțiunii:

La caz, Completul judiciar constată că, obiect al examinării în cauză îl constituie verificarea legalității actului de inspecție aferent declarației vamale nr. ***** din 20 februarie 2024, emis de Serviciul Vamal.

Din materialele cauzei, rezultă că, la 20 februarie 2024 în baza declarației vamale nr. ***** depusă SRL „Ceeportex-Nord", a fost inițiată procedura de vămuire a mărfurilor importate de către SRL „Ceeportex-Nord" – „îmbrăcăminte purtată sau uzată; încălțăminte purtată sau uzată; acoperăminte pentru cap purtate sau uzate; genți, inclusiv de umăr/fără mâner folosite; articole purtate sau uzate, accesorii de îmbrăcăminte, din piele naturală sau din piele reconstituită curele/centuri uzate, importate din Germania". (f.d.40-42, dosar administrativ).

Urmare a examinării actelor prezentate și verificării corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfurilor, cu accesarea datelor din Sistemul Informațional Integrat Vamal "Asycuda World", funcționarul vamal a identificat riscul de subevaluare a mărfii importate în baza declarației vamale nr. ***** din 20 februarie 2024, astfel încât la 26 februarie 2024 a fost întocmit Actul de inspecție, prin care, funcționarul vamal a indicat că: *„conform prevederilor pct. 95[8] din Hotărârea Guvernului nr. 92/2023 decizia biroului vamal privind valoare în vamă a mărfurilor plasate în liberă circulație cu constituirea garanției se aplică și în cadrul tranzacțiilor ulterioare cu același tip de marfă, în cazul în care sunt realizate de același vânzător către același cumpărător, în aceleași condiții comerciale.*

În acest sens, Biroul Vamal Centru a emis la 12 februarie 2024, urmare a procedurii de amânare, decizia cu caracter definitiv de neacceptare a valorii în vamă în baza valorii tranzacției pentru același tip de marfă importată de SRL "Ceportex-Nord", de același exportator "Soex Textil" și în aceleași condiții comerciale, potrivit declarațiilor vamale în detaliu 2070i135690 din 5 decembrie 2023, 2070i115916 din 22 octombrie 2023 și 2070i93676 din 4 septembrie 2023. Prin urmare, valoarea în vamă a mărfurilor potrivit DVD MD 207000R15591 din 20 februarie 2024 constituie după cum urmează: art.4-65 lei/kg, 5-72,25 lei/kg; 6-80 lei/kg." (f.d.36-37, dosar administrativ).

Actul de inspecție i-a fost înmânat reprezentantului declarantului la data de 26.02.2024, care a aplicat mențiunea „am ales VV stabilit de organul vamal". (f.d.36)

În consecință, se atestă că declarantul a acceptat valoarea în vamă stabilită de organul vamal.

Respectiv, în temeiul art. 8 alin. (3) și art.11 alin. (4) lit. c) din Legea cu privire la tariful vamal, precum și pct. 9 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, organul vamal nu a acceptat metoda de determinare a valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit.

Colegiul notează că, potrivit hotărârii Guvernului nr. 561 din 18 mai 2007 cu privire la Sistemul Informațional Integrat Vamal, *Sistemul Informațional ASYCUDA World (ASYCUDA: Automated SYstem for CUstoms DAta) - produsul de program elaborat de*

către Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare în scopul susținerii reformelor în organele vamale, precum și acordarea suportului la facilitarea comerțului și controlului vamal;

Sistemul Informațional Integrat Vamal *(în continuare - SIIV) - totalitatea mijloacelor informațional-tehnice și a produselor de program utilizate în procesul tehnologic al organelor vamale;*

SIIV se creează în scopul dezvoltării unei platforme integrate, având la bază platforma sistemului ASYCUDA World, interconectării tuturor produselor de program, precum şi formării unui sistem informațional de perspectivă și organizării aplicării eficiente a acestuia în organele vamale ale Republicii Moldova.

Implementarea sistemului ASYCUDA World a contribuit la crearea SIIV. Toate soluțiile tehnice și funcționale oferite de sistemul informațional ASYCUDA World au constituit scheletul, structura de bază, la care pe parcurs se vor adăuga produsele de program specifice activității vamale ale Moldovei.

Așadar, ASYCUDA Word este un sistem informațional, parte componentă a Sistemului informațional integrat vamal. Implementarea programului „Asycuda World" urmărește reformarea proceselor de vămuire și își propune accelerarea vămuirii prin informatizare și prin simplificarea procedurilor, reducând astfel la minimum costurile administrative pentru comunitatea de afaceri și economia țării. Acesta reprezintă sistemul electronic de perfectare a tuturor declarațiilor vamale, care identifică riscul de subevaluare a mărfii la tranzacția declarației vamale, iar, una din funcțiile de baza ale Sistemului Informațional este verificarea aprecierii corecte a valorii în vamă, folosind în regim real de timp bazele de date pentru stabilirea prețului conform tarifului vamal, iar în cazul când datele conțin divergențe sau se contrazic, sistemul de date automat stabilește criterii de risc.

Completul judiciar, examinând legalitatea hotărârii primei instanțe prin prisma motivelor invocate în cererea de apel, a materialelor cauzei și a normelor de drept aplicabile, constată că argumentele apelantului nu sunt de natură să combată concluziile instanței de fond și nici nu demonstrează existența unor erori de fapt sau de drept care ar impune casarea soluției adoptate.

În materie de drept, potrivit prevederilor art. 5 alin. (2) din Legea cu privire la tariful vamal, nr. 1380 din 20 noiembrie 1997, valoarea în vamă a mărfurilor este determinată în conformitate cu prezenta lege, cu tratatele internaționale ratificate de Republica Moldova, precum și cu actele normative ale Guvernului, adoptate în scopul executării acestora.

În temeiul art. 6 din Legea cu privire la tariful vamal, la trecerea mărfii peste frontiera vamală, declarantul anunță valoarea în vamă a acesteia autorității vamale. Modul și condițiile de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe și scoase de pe teritoriul vamal, precum și forma declarației se stabilesc de către Guvern în conformitate cu prezenta lege și cu tratatele internaționale ratificate de Republica Moldova.

Conform art. 10 din Legea cu privire la tariful vamal, valoarea în vamă a mărfii introduse pe teritoriul vamal se determină prin următoarele metode: a) în baza valorii

tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit; b) în baza valorii tranzacției cu marfă identică; c) în baza valorii tranzacției cu marfă similară; d) în baza costului unitar al mărfii; e) în baza valorii calculate a mărfii; f) prin metoda de rezervă. Principala metodă dintre cele specificate la alin. (1) este metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă. În cazul în care metoda principală nu poate fi aplicată, se folosesc alte metode. Fiecare din metodele succesive se aplică doar în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin metoda precedentă. Metodele prevăzute la lit. d) și e) pot fi aplicate în orice consecutivitate, la dorința declarantului.

În corespundere cu art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la tariful vamal, la determinarea valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit, în valoarea tranzacției se includ următoarele componente în cazul în care nu au fost incluse anterior în valoarea mărfii: a) cheltuielile pentru transportul mărfii la aeroport sau în alt loc de introducere a mărfii pe teritoriul vamal: - cheltuielile aferente asigurării; - costul transportului; - costul încărcării, descărcării și transbordării mărfii; b) cheltuielile suportate de cumpărător: - comisioanele și primele pentru brokeri, cu excepția comisioanelor pentru achiziționarea mărfii; - costul containerelor și/sau al altui ambalaj de folosință repetată, dacă, în corespundere cu Nomenclatura combinată a mărfurilor, acestea sânt considerate un tot întreg cu marfa; - costul ambalajului, inclusiv costul materialelor de ambalaj și al lucrărilor de ambalare; c) valoarea, calculată în mod corespunzător, a următoarelor mărfuri și servicii oferite, direct sau indirect, de cumpărător, în mod gratuit sau la preț redus, în scopul utilizării la producerea ori exportarea mărfii evaluate, în măsura în care această valoare nu a fost inclusă în prețul efectiv plătit sau de plătit: - materiale, componente, părți și alte elemente similare, încorporate în marfă; - instrumente, matrițe, forme și alte componente similare, utilizate la producerea mărfii; - materiale cheltuite la producerea mărfii; - lucrări de inginerie, de dezvoltare, lucrări de artă și design, planuri și schițe, executate în afara țării și necesare pentru producerea mărfii; d) redevențele și taxele pentru licențe referitoare la mărfurile de evaluat, pe care cumpărătorul este obligat să le achite, direct sau indirect, ca o condiție a vânzării mărfurilor de evaluat, în cazul în care aceste redevențe și drepturi de licență nu au fost incluse în prețul efectiv plătit sau de plătit; e) partea din venitul de la orice revânzare, transmitere sau utilizare ulterioară a mărfii, care ar reveni, direct sau indirect, vânzătorului.

În temeiul art. 8 alin. (1)-(3) din Legea cu privire la tariful vamal, autoritatea vamală exercită controlul asupra corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfii. Autoritatea vamală este în drept să ia decizii în privința corectitudinii ori incorectitudinii valorii în vamă a mărfii anunțate de declarant. În cazul în care nu există date ce ar confirma corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfii anunțate sau în cazul în care există temei de a considera că datele prezentate de declarant (importator) nu sunt veridice (inclusiv sunt sub nivelul valorii lor de producție) și/sau nu sunt suficiente, autoritatea

vamală este în drept să determine desinestătător valoarea în vamă a mărfii, aplicând consecutiv una din cele 6 metode prevăzute de prezenta lege.

În context, în temeiul art. 5 pct. 8 din Codul vamal nr. 95 din 24 august 2021 (în vigoare din 01 ianuarie 2024), controlul vamal reprezintă acțiuni specifice îndeplinite de Serviciul Vamal cu scopul de a asigura respectarea legislației vamale sau a altor dispoziții care reglementează introducerea, scoaterea, tranzitul, circulația și depozitarea mărfurilor care circulă între teritoriul vamal și țările sau teritoriile din afara acestui teritoriu, precum și staționarea și circulația pe teritoriul vamal a mărfurilor străine.

Potrivit art. 71 din Codul vamal, în scopul aplicării măsurilor tarifare și netarifare stabilite de legislația ce reglementează domenii specifice privind schimbul de mărfuri, valoarea în vamă a mărfurilor se determină în conformitate cu art. 72 și 80.

În corespundere cu art. 72 alin. (1)-(2) din Codul vamal, baza inițială pentru valoarea în vamă a mărfurilor este valoarea de tranzacție, adică prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfuri, ajustat, dacă este cazul, atunci când acestea sunt vândute pentru export către teritoriul vamal. Prețul efectiv plătit sau de plătit este suma tuturor plăților efectuate sau de efectuat de către cumpărător vânzătorului sau de către cumpărător unui terț în beneficiul vânzătorului pentru mărfurile importate și cuprinde toate plățile efectuate sau de efectuat drept condiție a vânzării mărfurilor importate.

Conform prevederilor art. 80 din Codul vamal, în cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor nu poate fi determinată prin aplicarea art. 72, se aplică succesiv pct. 1)-4) din alin. (3) al prezentului articol, până la primul dintre punctele respective care permite determinarea acesteia. Ordinea în care se aplică dispozițiile de la alin. (3) pct. 3) și 4) se inversează la cererea declarantului. Valoarea în vamă determinată prin aplicarea alin. (1) este: 1) valoarea de tranzacție a mărfurilor identice vândute pentru export către teritoriul vamal și exportate în același sau aproximativ același moment cu mărfurile care se evaluează; 2) valoarea de tranzacție a mărfurilor similare vândute pentru export către teritoriul vamal și exportate în același sau aproximativ același moment cu mărfurile care se evaluează; 3) valoarea bazată pe prețul unitar la care mărfurile importate sau mărfurile identice ori similare cu cele importate sunt vândute pe teritoriul vamal, în cea mai mare cantitate totală, către persoane care nu sunt legate cu vânzătorii; sau 4) valoarea calculată a mărfii, care constă în suma: a) costului sau valorii materialelor și fabricării sau altor transformări în procesul de fabricare a mărfurilor importate; b) unui cuantum al profitului și cheltuielilor generale egale cu cele care se reflectă în mod obișnuit în vânzările de mărfuri de aceeași clasă sau același tip cu mărfurile evaluate care sunt fabricate de producători în țara exportatoare pentru a fi exportate în Republica Moldova; c) costului sau valorii elementelor menționate la art. 74 alin. (1) pct. 5).

În cazul în care valoarea în vamă nu poate fi determinată prin aplicarea alin. (1), aceasta se determină pe baza datelor disponibile pe teritoriul vamal, prin mijloace rezonabile compatibile cu principiile și dispozițiile generale ale: a) Acordului referitor la

punerea în aplicare a art. VII din Acordul General pentru Tarife și Comerț din 1994; b) art. VII din Acordul General pentru Tarife și Comerț din 1994.

Conform art. 81 alin. (1)-(6) din Codul vamal, la determinarea valorii în vamă a mărfurilor importate în conformitate cu art. 80 alin. (3) pct. 1) sau 2) se utilizează valoarea de tranzacție a unor mărfuri identice sau similare vândute la același nivel comercial și aproximativ în aceleași cantități ca și mărfurile care se evaluează. În cazul în care nu se identifică o astfel de vânzare, valoarea în vamă se determină având în vedere valoarea de tranzacție a mărfurilor identice sau similare vândute la un nivel comercial diferit sau în cantități diferite. Această valoare de tranzacție ar trebui ajustată pentru a ține cont de diferențele la nivel comercial și/sau la cel al cantității. Se efectuează o ajustare pentru a ține cont de diferențele semnificative la nivelul costurilor și al plăților dintre mărfurile care se evaluează și mărfurile identice sau similare vizate, care se datorează diferențelor de distanțe și moduri de transport. În cazul în care se constată că există mai multe valori de tranzacție pentru mărfuri identice sau similare, pentru a determina valoarea în vamă a mărfurilor care se evaluează se utilizează cea mai mică dintre aceste valori de tranzacție. Noțiunile „mărfuri identice” și „mărfuri similare” nu includ mărfuri care încorporează sau reflectă activități de inginerie și de dezvoltare, artă, design, planuri și schițe pentru care nu s-a făcut nicio ajustare în temeiul art. 74 alin. (1) pct.2) lit. d), deoarece aceste activități au fost executate în Republica Moldova. Valoarea de tranzacție a mărfurilor produse de o altă persoană se ia în considerare numai în cazul în care nu se pot găsi valori de tranzacție pentru mărfuri identice sau similare produse de persoana care a produs mărfurile ce se evaluează.

În corespundere cu pct. 95^2 din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023, în cazul în care valoarea în vamă declarată este stabilită în baza metodei valorii de tranzacție, funcționarul vamal verifică corespunderea datelor din declarația vamală și D.V.I cu datele din documentele de însoțire prezentate. În situația în care sunt îndeplinite prevederile de aplicare a metodei de tranzacție prevăzute în Cod și prezenta secțiune, funcționarul vamal acceptă metoda de tranzacție.

Conform art. 73 alin. (1)-(2) din Codul vamal, în cazul în care Serviciul Vamal are îndoieli întemeiate că valoarea de tranzacție declarată reprezintă cuantumul total plătit sau de plătit astfel cum se menționează la art. 72 alin. (2), acesta solicită declarantului să furnizeze informații suplimentare. În cazul în care îndoielile Serviciului Vamal nu sunt eliminate, acesta decide că valoarea mărfurilor nu se poate determina în conformitate cu art. 72 alin. (1).

Astfel, potrivit pct. 95 din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023, în sensul art. 73 din Codul vamal, îndoieli întemeiate pot fi considerate: 1) neconcordanțe sau nereguli constatate în documentele și/sau informațiile prezentate pentru vămuirea mărfurilor; 2) identificarea riscurilor gestionate de către Serviciul Vamal.

Suplimentar potrivit pct. 95^8 din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023, decizia biroului vamal privind valoarea în vamă a mărfurilor plasate în liberă circulație cu constituirea garanției se aplică și în cadrul tranzacțiilor ulterioare cu același tip de marfă, în cazul în care sunt realizate de același vânzător către același cumpărător, în aceleași condiții comerciale.

În speță, Colegiul apreciază că argumentele formulate de apelantă referitoare la pretinsa încălcare a dreptului la replică, inexistența unor îndoieli întemeiate privind valoarea declarată, caracterul suficient al documentelor prezentate, obligativitatea aplicării metodei valorii de tranzacție, lipsa motivării actului de inspecție și exercitarea arbitrară a competenței autorității vamale sunt nefondate și nu pot conduce la casarea hotărârii primei instanțe.

În acord cu art. 72 din Codul vamal nr. 95/2021, metoda principală de determinare a valorii în vamă este valoarea de tranzacție, însă aplicarea acesteia este condiționată de posibilitatea autorității vamale de a verifica caracterul real, complet și veridic al valorii declarate.

În conformitate cu art. 73 alin. (1) din Codul vamal, atunci când Serviciul Vamal are îndoieli întemeiate cu privire la exactitatea sau completitudinea informațiilor ori documentelor prezentate, acesta este în drept și, totodată, obligat să solicite declarantului informații și documente suplimentare necesare verificării valorii în vamă. Numai în măsura în care asemenea îndoieli nu sunt înlăturate, autoritatea poate concluziona că valoarea în vamă nu poate fi determinată prin metoda prevăzută la art. 72 și poate recurge la metodele succesive de evaluare, în ordinea stabilită de art. 80 din Codul vamal.

Același mecanism procedural este detaliat prin pct. 95^2-95^7 din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92/2023, care instituie obligația funcționarului vamal de a comunica declarantului motivele îndoielilor existente, de a solicita documentele justificative suplimentare și de a acorda acestuia posibilitatea efectivă de a prezenta explicații și înscrisuri înainte de stabilirea definitivă a valorii în vamă. Totodată, pct. 95^4 din Regulament prevede expres că, în situația în care declarantul nu prezintă actele ori informațiile solicitate în cadrul exercitării dreptului la replică, funcționarul vamal procedează la determinarea valorii în vamă prin aplicarea metodelor succesive prevăzute de lege, cu informarea declarantului prin actul de inspecție.

Raportând aceste dispoziții la circumstanțele cauzei, Colegiul constată că procedura administrativă desfășurată de autoritatea vamală urmează a fi apreciată prin raportare la particularitățile mecanismului de verificare a valorii în vamă aplicabil tranzacției litigioase, precum și la temeiul concret indicat de Biroul Vamal Centru pentru neacceptarea valorii de tranzacție declarate.

Raportând la caz, Colegiul reține că, la 20 februarie 2024, SRL „Ceeportex-Nord” a depus declarația vamală nr. ***** pentru mărfurile importate din Germania, valoarea în vamă fiind declarată potrivit metodei valorii de tranzacție. În cadrul controlului vamal, autoritatea a procedat la verificarea corectitudinii valorii declarate, iar la 21 februarie 2024

în actul de inspecție s-a consemnat că validarea declarației urma să fie efectuată după realizarea controlului vamal și aprecierea valorii în vamă. La 23 februarie 2024, declarantul a fost informat despre remiterea declarației către subdiviziunea competentă a Biroului Vamal Centru în vederea examinării valorii în vamă.

Ulterior, la 26 februarie 2024, în actul de inspecție s-a consemnat că, în temeiul pct. 95/8 din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92/2023, Biroul Vamal Centru emisese la 12 februarie 2024 o decizie cu caracter definitiv de neacceptare a valorii în vamă determinate potrivit metodei valorii de tranzacție, referitoare la același tip de marfă importată de SRL „Ceeportex-Nord" de la același exportator „Soex Textil" și în aceleași condiții comerciale. Totodată, actul individualizează declarațiile vamale avute în vedere în cadrul procedurii precedente și valorile aplicabile articolelor de marfă supuse verificării în tranzacția litigioasă.

În aceeași zi, actul de inspecție a fost adus la cunoștința reprezentantului declarantului, care a aplicat mențiunea „am ales VV stabilită de organul vamal". Colegiul reține că această mențiune confirmă luarea la cunoștință de rezultatul controlului și opțiunea exprimată în cadrul formalităților de vămuire, fără ca prin aceasta să poată fi dedusă renunțarea la dreptul de a contesta ulterior legalitatea activității administrative, drept pe care reclamanta l-a valorificat prin procedura prealabilă și, ulterior, prin sesizarea instanței de contencios administrativ.

În acest context, Colegiul nu poate reține argumentul apelantei potrivit căruia simplul fapt că procedura s-a finalizat la 26 februarie 2024 ar demonstra, prin el însuși, încălcarea art. 15 alin. (8) din Codul vamal. Termenul prevăzut de această normă reprezintă limita în interiorul căreia persoana poate valorifica dreptul la replică, însă nu presupune că autoritatea vamală este obligată, în orice situație, să aștepte împlinirea integrală a termenului, inclusiv atunci când declarantul își exprimă anterior o opțiune procedurală neechivocă. În speță, după aducerea la cunoștință a rezultatului verificării și a valorii stabilite de organul vamal, reprezentantul declarantului nu a solicitat continuarea procedurii în vederea prezentării unor justificări suplimentare, ci a optat pentru valoarea în vamă stabilită de autoritate. Or, actul de inspecție i-a fost înmânat reprezentantului declarantului la data de 26 februarie 2024, care a aplicat mențiunea „am ales VV stabilit de organul vamal". (f.d.36), fapt ce rezultă că, declarantul a acceptat valoarea în vamă stabilită de organul vamal.

În aceste împrejurări, alegația privind nerespectarea dreptului la replică prevăzut de art. 15 alin. (8) din Codul vamal și pct. 95^3 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92/2023, nu corespunde conduitei procedurale consemnate în actele dosarului. În acest sens, Colegiul consideră necesară delimitarea procedurii reglementate de pct. 95^3 de situația juridică prevăzută la pct. 95^8 din același Regulament.

Dispoziția de la pct. 95^3 reglementează situația în care, în cadrul determinării valorii în vamă pentru o tranzacție, autoritatea ajunge la concluzia că nu sunt întrunite condițiile de aplicare a metodei prevăzute de art. 72 din Codul vamal, caz în care, înainte de

adoptarea unei decizii nefavorabile, motivele susceptibile să fundamenteze o asemenea decizie sunt comunicate declarantului, cu acordarea posibilității de a prezenta actele justificative.

În schimb, pct. 95^8 instituie o regulă distinctă pentru tranzacțiile ulterioare, prevăzând că decizia biroului vamal privind valoarea în vamă a mărfurilor plasate în liberă circulație cu constituirea garanției se aplică și tranzacțiilor ulterioare cu același tip de marfă, dacă acestea sunt realizate de același vânzător către același cumpărător, în aceleași condiții comerciale.

În speță, actul contestat nu consemnează adoptarea, pentru prima dată, a unei decizii autonome de neacceptare a valorii de tranzacție întemeiate exclusiv pe verificările efectuate în privința declarației din 20 februarie 2024, ci aplicarea, în condițiile pct. 95^8 din Regulament a efectelor unei decizii definitive existente din 12 februarie 2024 unei tranzacții ulterioare despre care autoritatea a constatat că întrunește condițiile prevăzute de această normă.

Prin urmare, argumentul apelantei potrivit căruia Biroul Vamal Centru era obligat să reia, pentru tranzacția din 20 februarie 2024, în integralitate procedura prevăzută de pct. 95^3, inclusiv să acorde un nou termen de până la 30 de zile înainte de aplicarea deciziei definitive anterioare, nu poate fi reținut. O asemenea interpretare ar lipsi de efect util pct. 95^8, normă care reglementează tocmai aplicabilitatea unei decizii definitive în cazul unor tranzacții ulterioare desfășurate între aceleași părți, cu același tip de marfă și în aceleași condiții comerciale.

În acest context, nici invocarea art. 181 alin. (5) lit. a) din Codul vamal nu conduce la o concluzie diferită. Dispoziția respectivă reglementează calcularea termenului de verificare în situația în care este acordat termenul pentru exercitarea dreptului la replică, însă nu instituie obligația reluării procedurii prevăzute de pct. 95^3 atunci când sunt aplicabile condițiile speciale stabilite de pct. 95^8.

Deasemenea, nici invocarea Circularei Serviciului Vamal nr. *****din 26 aprilie 2024 nu este de natură să conducă la o concluzie diferită, întrucât aceasta constituie un act administrativ intern, lipsit de forță juridică superioară Codului vamal și Regulamentului de punere în aplicare, neputând modifica ori completa regimul juridic instituit prin lege.

Cu referire la critica apelantei privind aplicarea în timp a pct. 95^8, Colegiul reține că tranzacția supusă controlului în prezenta cauză a avut loc la 20 februarie 2024, ulterior intrării în vigoare a Codului vamal nr. 95/2021 și a Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92/2023. Totodată, decizia definitivă ale cărei efecte au fost aplicate tranzacției ulterioare a fost emisă de Biroul Vamal Centru la 12 februarie 2024.

În aceste împrejurări, aplicarea pct. 95^8 tranzacției din 20 februarie 2024 nu reprezintă o aplicare retroactivă a normei respective. Efectul juridic reglementat de pct. 95/8 s-a produs în privința unei tranzacții realizate după intrarea în vigoare a noului cadru normativ și în temeiul unei decizii definitive existente la momentul efectuării acesteia.

Faptul că decizia din 12 februarie 2024 făcea referire la declarații vamale depuse în cursul anului 2023 nu modifică această concluzie. Obiectul controlului judecătoresc în prezenta cauză nu îl constituie legalitatea procedurilor administrative aferente respectivelor declarații și nici legalitatea distinctă a deciziei definitive din 12 februarie 2024, ci legalitatea aplicării acesteia tranzacției ulterioare din 20 februarie 2024, în condițiile pct. 95^8 din Regulament. Din materialele cauzei nu rezultă că decizia respectivă ar fi fost anulată, suspendată sau lipsită în alt mod de efecte juridice.

În consecință, argumentul întemeiat pe art. 426 din Codul vamal și art. 65 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative nu demonstrează că pct. 95^8 ar fi fost aplicat retroactiv unor raporturi juridice consumate anterior intrării sale în vigoare. În prezenta cauză, norma respectivă a fost aplicată unei tranzacții ulterioare desfășurate în februarie 2024.

Colegiul respinge și susținerea apelantei referitoare la inexistența unor îndoieli întemeiate asupra valorii în vamă declarate. Potrivit art. 73 din Codul vamal, coroborat cu pct. 95 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92/2023, identificarea riscurilor gestionate de Serviciul Vamal constituie una dintre circumstanțele care pot fundamenta existența unor îndoieli cu privire la exactitatea valorii de tranzacție declarate.

În speță, în urma examinării declarației și a documentelor aferente acesteia prin intermediul Sistemului Informațional Integrat Vamal ASYCUDA World a fost identificat riscul de subevaluare a mărfurilor. Această constatare nu putea determina, prin ea însăși, stabilirea automată a unei alte valori în vamă, dar legitima verificarea suplimentară a valorii declarate și examinarea acesteia prin raportare la informațiile aflate la dispoziția autorității vamale.

Din materialele cauzei rezultă, de asemenea, că autoritatea vamală a urmărit obținerea unor informații suplimentare referitoare la condițiile efective ale tranzacției, inclusiv documente privind negocierea prețului, oferta comercială, relațiile contractuale dintre părți, price-list-ul aferent sortimentului de marfă, actele de verificare cu exportatorul și alte înscrisuri relevante pentru aprecierea exactității valorii declarate.

În acest context, Colegiul nu poate accepta susținerea apelantei potrivit căreia simpla existență și concordanță între factura comercială, contract, price-list, packing-list, documentele de transport, certificatul de dezinfecție, actul de verificare și documentele de plată determina în mod obligatoriu acceptarea metodei valorii de tranzacție.

Deși, art. 72 din Codul vamal, prevede că, baza inițială pentru determinarea valorii în vamă este valoarea de tranzacție, reprezentată de prețul efectiv plătit sau de plătit, totuși, consacrarea acestei metode ca metodă principală nu exclude competența Serviciului Vamal de a verifica exactitatea și caracterul complet al datelor prezentate, în special atunci când în cadrul controlului este identificat un risc de subevaluare. Or, concordanța formală dintre documentele prezentate constituie un element relevant în aprecierea tranzacției, dar nu înlătură, prin ea însăși, dreptul și obligația autorității vamale de a verifica dacă prețul

indicat în respectivele documente reflectă în mod efectiv valoarea de tranzacție în sensul art. 72 din Codul vamal.

În același timp, actele prezentate ulterior în cadrul procedurii prealabile pot fi examinate în scopul verificării criticilor formulate împotriva actului administrativ, însă simpla lor depunere ulterioară nu demonstrează, prin ea însăși, nelegalitatea situației constatate de autoritatea vamală la momentul efectuării controlului. Legalitatea actului contestat trebuie apreciată prin raportare la situația de fapt și de drept avută în vedere la momentul adoptării sale și la temeiul concret pe care acesta a fost fundamentat.

Cu privire la aplicarea pct. 95^8, Colegiul observă că actul de inspecție identifică elementele relevante pentru incidența acestei norme: același cumpărător, și anume SRL „Ceeportex-Nord", și același vânzător, „Soex Textil", același tip de marfă și aceleași condiții comerciale. Totodată, actul individualizează decizia definitivă din 12 februarie 2024 și declarațiile vamale avute în vedere în cadrul procedurii anterioare.

Inter alia, apelanta nu a individualizat, diferențe concrete ale tranzacției din 20 februarie 2024 în ceea ce privește identitatea vânzătorului ori cumpărătorului, tipul mărfurilor sau condițiile comerciale, care ar fi de natură să excludă aplicarea pct. 95^8 din Regulament. Or, simplul dezacord cu aprecierea autorității nu este suficient pentru a înlătura constatările privind întrunirea elementelor cumulative stabilite de norma respectivă.

În ceea ce privește argumentul potrivit căruia informațiile extrase din sistemul informațional ar conține și importuri de mărfuri noi, în timp ce bunurile importate de apelantă sunt mărfuri uzate, Colegiul constată că acesta nu este susceptibil să determine nelegalitatea actului contestat.

Din conținutul actului administrativ nu rezultă că valorile aplicate tranzacției din 20 februarie 2024 ar fi fost stabilite printr-o comparație directă și exclusivă cu mărfuri noi selectate din baza de date ASYCUDA World. Sistemul informațional a servit, în cadrul procedurii litigioase, la identificarea riscului de subevaluare și la verificarea informațiilor declarate, în timp ce temeiul concret indicat pentru aplicarea valorilor în cauză îl reprezintă decizia definitivă anterioară și mecanismul prevăzut de pct. 95^8 din Regulament.

În consecință, criticile întemeiate pe art. 81 și art. 84 din Codul vamal, formulate pornind de la premisa că autoritatea ar fi determinat valoarea în vamă a mărfurilor uzate printr-o comparație directă cu mărfuri noi, nu corespund mecanismului reflectat în actul contestat. Pentru ca această critică să poată influența legalitatea actului, urma să rezulte că tocmai asemenea mărfuri noi au constituit elementele de referință utilizate la determinarea valorii aplicate tranzacției litigioase. O asemenea împrejurare nu rezultă din materialele cauzei.

Totodată, art. 81 din Codul vamal reglementează modalitatea de determinare a valorii prin raportare la mărfuri identice sau similare în cadrul metodelor prevăzute de art. 80. În speță, actul contestat nu indică drept temei direct efectuarea unei noi evaluări prin selectarea unor mărfuri identice sau similare din baza informațională, ci aplicarea unei

decizii definitive precedente tranzacției ulterioare în condițiile speciale prevăzute de pct. 958. Din acest motiv, simpla referire la existența unor valori aferente altor mărfuri în sistemul informațional nu demonstrează încălcarea art. 81 sau art. 84 din Codul vamal.

Consecvent, Colegiul nu poate reține nici argumentul potrivit căruia actul de inspecție ar fi lipsit de motivare, contrar art. 118 din Codul administrativ. Din conținutul acestuia rezultă atât temeiul normativ avut în vedere de organul vamal – pct. 95/8 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92/2023, cât și circumstanțele concrete care au determinat aplicarea acestuia, respectiv existența deciziei definitive din 12 februarie 2024, identitatea operatorului economic și a exportatorului, același tip de marfă și aceleași condiții comerciale. De asemenea, actul individualizează declarațiile vamale avute în vedere și indică valorile stabilite pentru articolele supuse verificării. Prin urmare, destinatarul actului putea identifica rațiunile de fapt și de drept care au determinat neacceptarea valorii declarate și putea contesta aceste rațiuni, posibilitate pe care, de altfel, a și valorificat-o prin procedura prealabilă și prin sesizarea instanței de judecată.

Cu alte cuvinte, Colegiul constată că actul de inspecție conține temeiurile de fapt și de drept care au determinat neacceptarea valorii declarate, indică procedura urmată de autoritatea vamală și reprezintă actul procedural prin care sunt reflectate rezultatele verificării efectuate în Sistemul Informațional ASYCUDA, în conformitate cu cadrul normativ aplicabil, considerente din care nu pot fi reținute argumentele apelantei cu privire la încălcarea dispozițiilor art. 118 din Codul administrativ, întrucât motivarea actului administrativ permite identificarea fără echivoc a rațiunilor pentru care organul vamal a respins metoda valorii de tranzacție și a procedat la determinarea valorii în vamă pe baza datelor disponibile.

Suplimentar, Colegiul apreciază ca neîntemeiată și critica referitoare la faptul că informațiile prezentate de Biroul Vamal Centru ar conține importuri de mărfuri noi, în timp ce mărfurile importate de apelantă erau uzate, fapt care, în opinia acesteia, ar exclude comparabilitatea în sensul art. 81 și 84 din Codul vamal. În primul rând, din actul administrativ contestat nu rezultă că valoarea stabilită pentru tranzacția din 20 februarie 2024 ar fi fost determinată exclusiv sau decisiv prin raportare la mărfuri noi identificate într-un tabel statistic. Dimpotrivă, temeiul individualizat în act îl constituie decizia definitivă anterioară privind importuri efectuate de aceeași societate, de la același exportator, pentru același tip de marfă și în aceleași condiții comerciale. În al doilea rând, Serviciul Vamal a explicat în referință că, pentru poziția tarifară indicată în materialele sale, Nomenclatura combinată nu instituie o subdivizare distinctă în funcție de caracterul nou sau uzat al bunurilor, verificarea efectuându-se prin coroborarea încadrării tarifare cu documentele prezentate, informațiile disponibile și rezultatele controlului fizic.

În aceste condiții, simpla existență în baza informațională a unor date referitoare și la mărfuri noi nu demonstrează că valoarea în vamă litigioasă a fost determinată printr-o comparație incompatibilă cu cerințele Codului vamal. Pentru a conduce la o concluzie contrară, era necesar să se demonstreze că tocmai asemenea mărfuri au constituit reperul

determinant utilizat pentru stabilirea valorii contestate și că particularitățile relevante ale bunurilor importate au fost ignorate. O asemenea împrejurare nu rezultă din materialele cauzei.

În același context, Colegiul subliniază că argumentul întemeiat pe art. 81 din Codul vamal nu poate fi examinat desprins de temeiul concret pe care autoritatea vamală și-a fundamentat actul. Norma invocată reglementează cerințele aplicabile determinării valorii prin raportare la mărfuri identice sau similare, în timp ce, în speță, actul contestat indică drept temei nemijlocit aplicarea pct. 958 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92/2023, ca urmare a existenței unei decizii definitive pentru tranzacții ale aceluiași cumpărător cu același vânzător, privind același tip de marfă și realizate în aceleași condiții comerciale. Prin urmare, apelanta nu poate deduce nelegalitatea actului numai din prezența în sistemul informațional a altor valori, fără a demonstra că autoritatea a abandonat criteriile prevăzute de pct. 95^8 și și-a întemeiat soluția pe comparatoare necorespunzătoare.

Nu poate fi reținută nici susținerea privind exercitarea arbitrară a dreptului discreționar. Potrivit art. 137 din Codul administrativ, exercitarea discreției administrative trebuie să se realizeze în limitele legii și potrivit scopului pentru care aceasta a fost acordată, iar potrivit art. 225 din același Cod, controlul instanței privește inclusiv faptul dacă autoritatea a luat în considerare circumstanțele relevante și a respectat limitele competenței sale. La caz, intervenția autorității vamale nu s-a întemeiat pe considerente străine scopului competenței acordate, ci pe identificarea unui risc de subevaluare, verificarea actelor prezentate, existența unei decizii definitive anterioare referitoare la tranzacții realizate între aceleași părți și aplicarea mecanismului prevăzut de pct. 95^8. În consecință, nu se identifică elemente care să permită concluzia că organul vamal și-a exercitat competența în afara limitelor stabilite de lege sau pentru un alt scop decât verificarea corectitudinii valorii în vamă.

În aceeași ordine de idei, invocarea art. 8 lit. a) din Legea nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal nu schimbă soluția cauzei. Obligația Serviciului Vamal de a respecta drepturile și interesele legitime ale persoanelor trebuie coroborată cu atribuțiile acestei autorități de verificare a corectitudinii datelor declarate și de prevenire a subevaluării mărfurilor. Respectarea drepturilor declarantului nu exclude efectuarea controlului și nici solicitarea unor informații suplimentare atunci când cadrul normativ și criteriile de risc justifică asemenea măsuri.

Astfel, analizate în ansamblu, criticile apelantei privind pretinsa încălcare a dreptului la replică, inexistența unor îndoieli întemeiate, caracterul pretins suficient și concludent al înscrisurilor prezentate, nelegalitatea utilizării informațiilor din Sistemul Informațional Integrat Vamal, compararea mărfurilor uzate cu mărfuri noi, lipsa motivării actului administrativ și exercitarea necorespunzătoare a competenței autorității vamale nu infirmă constatările primei instanțe.

Respectiv, criticile formulate în apel reprezintă, în esență, o reiterare a argumentelor invocate în fața primei instanțe, fără a combate constatările de fapt reținute prin hotărârea atacată și fără a demonstra, prin probe pertinente și concludente în sensul art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, existența vreunui viciu de legalitate al actului administrativ contestat.

În sumar, Completul judiciar conchide că încălcările revendicate prin prezenta acțiune, nu își găsesc confirmare prin prisma cadrului normativ în vigoare la data desfășurării activității administrative, argumentele părții apelante în acest sens fiind întemeiate pe aprecierea subiectivă a circumstanțelor de fapt constatate, respectiv interpretarea eronată a normelor de drept material.

În consecință, instanța de apel apreciază că Biroul Vamal Centru a acționat în limitele competențelor conferite de lege, cu respectarea scopului urmărit de legislația vamală privind protejarea intereselor fiscale ale statului și prevenirea subevaluării mărfurilor importate, iar argumentele apelantului se întemeiază pe o interpretare proprie a normelor incidente și a situației de fapt, fără a răsturna prezumția de legalitate de care beneficiază actele administrative contestate și fără a infirma concluziile primei instanțe cu privire la legalitatea și temeinicia acestora.

Complementar, instanța de apel notează că contrar normelor de drept ce reglementează sarcina probațiunii în contencios administrativ conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, apelantul nu a adus careva probe în susținerea pretențiilor în instanța de apel, prin urmare, Completul judiciar concluzionează că instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței, a dat apreciere completă obiectivă și sub toate aspectele probelor, iar hotărârea dată este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legitime ale participanților la proces.

De asemenea, Completul judiciar mai consideră important de remarcat faptul că apelanta utilizând calea de atac, în limite legale nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată, iar esența alegațiilor din apel sunt similare celor expuse în fața primei instanțe, care au fost dezbătute și corect respinse.

Din considerentele menționate și având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către apelant sunt nefondate și combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de SRL „Ceeportex-Nord” și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile articolelor 231, 240 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ și articolelor 389-390 din Codul de procedură civilă, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Se respinge cererea de apel depusă de SRL „Ceeportex-Nord”.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 20 martie 2025.
Decizia cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni.

Președintele ședinței,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia
Cașcaval Andrei

Copia corespunde originalului / judecător/